

	PROGRAMMALEERUITKOMSTEN JAAR 1 T/M 4		
Rol	Programma Leeruitleukomsten jaar 1	Programma Leeruitleukomsten jaar 2	Programma Leeruitleukomsten jaar 3
Sociaal werker als agoog	Je laat zien dat je in het werken met een individu met een enkelvoudig probleem de methodische cyclus toepast. Je laat zien dat je samen met een kwetsbaar individu diens informele netwerk betreft en versterkt. Je laat zien dat je weet bij welke organisaties het individu met zijn vragen, problemen terecht kan. Je laat zien dat je een bijeenkomst van een groep begeleid groep dat tot doel heeft hun vaardigheden te vergroten. Je werkt methodisch: doelgericht, planmatig en systematisch vanuit de grondvormen van het sociaal werk: casework, groupwork en community development. Dit betekent dat je: - Contact legt en onderhoudt met een individu, groep en/of netwerk - Een agogische samenwerkingsrelatie aangaat met een individu en/ of een groep - Een agogisch gesprek voert met een individu en/ of een groep - De situatie onderzoekt (verkent) en analyseert waarbij het netwerk actief wordt betrokken; - Doelen stelt samen met betrokkenen (individu, groep en/ of netwerk); - een activiteit uitvoert met als doel gedragsverandering en het vergroten van vaardigheden	Je laat zien dat je in het werken met een individu/systeem met meervoudige problematieken* de methodische cyclus toepast en naast het informele netwerk ook het formele netwerk betreft om hun situatie te verbeteren. <i>* seksualiteit, huiselijk geweld, incest, seksueel geweld, grensoverschrijdend gedrag, ouderenoverlast, armoede en schulden, jongerenoverlast, verlieservaring, psychiatrische problematiek, verslaving, zorgmijding.....</i> Je laat zien dat je in gesprek met betrokkenen gebruikt maakt van motiverende en oplossingsgerichte technieken. Dit betekent dat je: - doelgericht, planmatig en systematisch vanuit een methode(n) en / of een beroepsmethodiek(en) werkt; - wet- en regelgeving hanteert; - een agogische samenwerkingsrelatie aangaat met een individu, een groep en/ of een netwerk; - binnen het (in)formeel netwerk samenwerkt; - de situatie onderzoekt (verkent), analyseert en doelen stelt (met individu, groep en/ of netwerk); - een agogische interventie uitvoert en evalueert met een individu, groep en/ of netwerk	Je laat zien dat je kunt interveniëren in complexe situaties in samenwerking met individuen, individuen, systeem, groep, netwerk of een gemeenschap. Samen met betrokkenen ontdek, ontwikkel en benut je de mogelijkheden van het individu, groep, netwerk of gemeenschap, met als doel dat zij zelf de eigen kwaliteit van (samen)leven kunnen verbeteren. Je activeert en bouwt aan het (in)formele netwerk rondom het individu, de groep, netwerk en de gemeenschap. Dit betekent dat je: - verschillende methodieken/methoden/werkwijzen hanteert om de gestelde doelen uit het plan te bereiken en verantwoordt; - zoekt naar afstemming en samenwerking met betrokkene(n) en leiding wanneer dit nodig is; - interprofessioneel (samen)en integraal werkt; - optimaal en kritisch gebruik maakt van technologische mogelijkheden; - systematisch met betrokkene(n) het proces, het resultaat van de interventie evalueert en eventueel bijstelt; - rapporteert over het verloop en de uitkomsten volgens de geldende richtlijn; - de verschillende belangen in kaart brengt
Belangenbehartiger/ Adviseur	Je laat zien dat je oog hebt en aandacht vraagt voor de kwetsbare positie van een groep individuen of specifieke groep en hun belangen voor het voetlicht brengt. Dit betekent dat je: - beschrijft wat de groep kwetsbaar maakt; - de behoefte(n) van de individuen achterhaalt; - het (gemeentelijk) beleid met betrekking tot kwetsbare positie beschrijft; - benoemt welke rol het sociaal werk kan spelen om de kwetsbare positie te verbeteren.	Je laat zien hoe je vanuit sociaal werk de belangen van individuen en/of een groep behartigt waarbij interprofessionele (formeel en/of informeel) samenwerking nodig is. Dit betekent dat je: - belang(en) identificeert die de inzet van interprofessionele samenwerking vraagt; - onderbouwt welke organisaties (formeel en/of informeel) betrokken moeten zijn en op welke manier; - de mogelijkheden, voorwaarden en beperkingen voor deze inzet benoemt in een voorstel; - feedback op jouw voorstel van betrokken stakeholders verwerkt.	Je laat zien dat je in relatie tot de praktijk de belangen van (doel)groepen identificeert en behartigt. Je onderbouwt wat het erkennen van de belangen betekent voor zowel de werkwijze van sociaal werkers als voor de samenwerking met de (doel)groep en andere betrokkenen. Je verwerkt dit in een advies. Dit betekent dat je: - met meerdere individuen uit deze (doel)groep in gesprek gaat waarbij je hun belangen achterhaalt; - in het krachtenveld van belangen je keuzes kunt verantwoorden; - de huidige werkwijze van de praktijk naast de belangen van de (doel)groep legt en analyseert of dit aansluit bij de wensen en belangen van de groep; - samen met de (doel)groep onderzoekt hoe de (doel)groep zelf haar belangen kan behartigen; - feedback op jouw advies vraagt van betrokkenen. Zo nodig stel je je advies voor.
Ontwerper / ondernemer	Je laat zien dat je met en voor individuen en een specifieke groep een activiteit ontwerpt waarbij het bevorderen van empowerment het uitgangspunt is. Dit betekent dat je: - onderzoekt wat de behoefte(n) van de betrokkenen is; - het ontwerp verantwoordt vanuit de beginselen van empowerment; - het ontwerp verantwoordt vanuit de voorwaarden, middelen en ontwerpbeperkingen; - het ontwerp verantwoordt vanuit de (leer)mogelijkheden van betrokkenen; - het ontwerp vertaalt naar een draaiboek voor de uitvoering.	Je laat zien dat je voor individuen of specifieke groep een (preventief/educatief) aanbod ontwerpt dat bijdraagt aan het verbeteren van kwaliteit van (samen)leven. Dit betekent dat je: - de behoeften en wensen van betrokkenen onderzoekt; - jouw inhoudelijke keuzes en hoe je samen met betrokkenen en interprofessioneel tot het ontwerp bent gekomen verantwoordt; - doelgericht met collega's en andere betrokkenen communiceert; - een financiële begroting opstelt; - je ontwerp aan betrokkenen presenteert. - duidelijk maakt aan welke voorwaarden of programma van eisen je ontwerp moet voldoen en welke (financiële) middelen er nodig zijn om het ontwerp te realiseren; - feedback van meerdere betrokkenen verwerkt. Dat kunnen potentiële deelnemers zijn, andere sociaal werkers en/of professionals vanuit een ander vakgebied.	Je laat zien dat je vanuit door jouw gekozen en gemotiveerde sociaal(ped)agogische benadering op eigen initiatief projectmatig een innovatief aanbod ontwerpt voor individuen, groep of buurt. Dit betekent dat je: - jouw ontwerp inhoudelijk onderbouwt op basis van sociaal(ped)agogische principes en concepten; - hoe je samen met betrokkenen en (interprofessioneel) tot het ontwerp bent gekomen verantwoordt; - doelgericht met collega's en andere betrokkenen communiceert; - duidelijk maakt aan welke voorwaarden of programma van eisen je ontwerp moet voldoen en welke (financiële) middelen er nodig zijn om het ontwerp te realiseren; - feedback van meerdere betrokkenen verwerkt.
Kritische Beroepsbeoefenaar / Activist	Je laat zien wat het belang is van de kernwaarden van het beroep sociaal werk voor de gebruikers en voor jou als sociaal werker. Dit betekent dat je: - Inzicht hebt in de normativiteit van het beroep; - kernwaarden onderscheidt en toelicht; - aangeeft waar kernwaarden met elkaar kunnen botsen; - je zowel mondeling als schriftelijk, helder en overtuigend de waarde van het sociaal werk onder woorden kan brengen.	Je laat zien dat je de verschillende opvattingen van kwaliteit van (samen)leven onderscheidt en in relatie daartoe je eigen opvatting over kwaliteit van (samen)leven en de maatschappelijke opgave van sociaal werk onder woorden brengt. Dit betekent dat je: - overzicht hebt van verschillende opvattingen van kwaliteit van (samen)leven; - factoren onderscheidt die kwaliteit van (samen)leven beïnvloeden; - je bewust bent van je eigen opvatting over kwaliteit van (samen)leven; - je eigen opvatting relateert aan de kernwaarden van het beroep en de maatschappelijke opgave van het sociaal werk - je argumenten overtuigend zijn.	Je laat zien welke gevolgen een specifiek overheidsbeleid of beleid van de organisatie kan hebben op de kwaliteit van (samen)leven van een specifieke groep en hoe het sociaal werk volgens jou kan bijdragen om die kwaliteit te verbeteren. Dit betekent dat je: - informatie verzamelt, selecteert en analyseert over de invloed die specifiek beleid heeft op kwaliteit van (samen)leven; - gevolgen van het beleid toetst aan mensenrechten en / of kernwaarden van het beroep; - verschillende maatschappelijke belangen afweegt; - op basis van jouw analyse, belangenafweging en toetsing je een oordeel vormt over de gevolgen van het beleid; - eigen aannames doordenkt en nieuwe inzichten formuleert; argumenten overtuigend zijn.

ONDERZOEKEND- REFLECTEREND EN SAMENWERKEND VERMOGEN			
	• Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3
Onderzoekend vermogen	• Onderscheid maken tussen feiten en interpretaties • Meningen herkennen en ontrafelen • Eigen opvattingen vormen en uiten • Eigen opvattingen ter discussie stellen en meningen/opvattingen van anderen horen en onderzoeken • Signaleren: herkennen van eigen aannames en die van anderen • Onderscheiden hoofd- en bijzaken • Verschillende perspectieven onderscheiden • Verschillende (kritische) vragen formuleren, stellen, (door)vragen • Actief luisteren • Afwegingen / keuzes maken en verantwoorden • Diverse beroepsrelevante literatuur zoeken (op basis van zoektermen), herkennen en bewust gebruiken • Tekst analyseren, begrijpen wat er staat en onderscheiden, hoofd en bijzaken onderscheiden/ kern weergeven, centrale stelling van de tekst onderscheiden • Individuele schrijfvaardigheden: structuur aanbrengen, correcte spelling en grammatica hanteren, passend bij doel en doelgroep • Verwijzen volgens APA richtlijnen	Jaar 1 en aanvullend daarop: • Eigen opvattingen en vooronderstellingen expliciteren, onderbouwen, zowel mondeling als schriftelijk • Eigen en andermans opvattingen ter discussie stellen vanuit de betekenis en belang van het beroep • Actief luisteren en in gesprek gaan • Internationale ontwikkelingen en internationale bronnen hanteren • Diverse beroepsrelevante literatuur beoordelen op betrouwbaarheid en relevantie	Jaar 1 en 2 en aanvullend daarop: • Eigen en andermans opvattingen hanteren in het beroep
Reflecterend vermogen	• <u>Onderzoeken</u> van je passies, je drijfveren, en motivatie • <u>Vertragen</u>: terugkijken, stilstaan bij het eigen handelen • <u>Verbanden leggen</u> tussen oorzaak-gevolg, samenhang, (on)logica, • <u>Onderscheiden</u> van feiten, gevoel, interactie en betekenis (geven) • <u>Bewust worden</u> van wat je denkt en vindt en waarom je dat denkt en vindt en dat ter discussie stellen • <u>Bewust worden</u> van de invloed van je eigen ervaring(en) op je rol als professional • <u>Bewust worden</u> van (de invloed van) je gedrag op jezelf en op anderen • <u>Herkennen</u> van patronen in gedrag bij jezelf, ook in samenwerking met anderen • <u>Oriënteren</u> op je eigen waarden en normen in relatie tot jouw beroepsmatig handelen en wat dat betekent voor jou als professional • <u>Oriënteren</u> op maatschappelijke- en beroepskaders waarmee je in het sociaal werk te maken hebt • <u>Sturen van</u> eigen leerproces, eigen beroepsontwikkeling en vaardigheden die dit vraagt	Jaar 1 en aanvullend daarop: • <u>Onderzoeken</u> wat je passies, drijfveren, motivatie betekenen voor jouw keuzes • <u>Terugkijken</u> op je eigen methodisch handelen, je basishouding en betekenis hiervan voor je zelf als professional en voor de betrokkenen • <u>Bewust zijn</u> van je eigen waarden en normen in relatie tot jouw beroepsmatig handelen en wat dat betekent voor jou als professional • <u>Bewust zijn</u> van andere waarden en normen dan die van jezelf en hier in je handelen rekening mee houden (nb niet overnemen) • <u>Terugkijken</u> op jouw ervaring(en) en de invloed daarvan op je rol als professional • <u>Herkennen</u> van patronen in gedrag van anderen, ook in de samenwerking • <u>Reflecteren</u> op nieuw of alternatief handelen • <u>Bewust zijn</u> van maatschappelijke- en beroepskaders in het sociaal werk en de invloed daarvan op jouw handelen	Jaar 1 en 2 en aanvullend daarop: • <u>Kritisch terugkijken</u> op het (methodisch)handelen en de werkwijze (denk ook aan ingenomen posities, keuzen, weerbaardheid, weerstand) • <u>Kritisch terugkijken</u> op de gekozen methodieken en theorieën daarbij en het effect en de betekenis hiervan voor de betrokkenen • <u>Kritisch terugkijken</u> op de wisselwerking van patronen van jezelf en anderen en de invloed die je kan <u>uitoefenen</u>, ook in de samenwerking • <u>Betekenis geven</u> aan jouw opvattingen, waarden, normen en ervaringen in relatie tot jouw beroepsmatig handelen • <u>Sturen</u> op je eigen ontwikkeling als professional, om te laten zien en vertalen wat dit betekent voor je beroep • <u>Kritisch terugkijken</u> op gemaakte keuzes en mogelijkheden, discretionaire ruimte • <u>Kritisch terugkijken</u> op de invloed van maatschappelijke en beroepskaders op jouw handelen
Samenwerkend vermogen	• Werkafspraken en taakverdeling maken en nakomen • Verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van eigen taken en het (groeps)resultaat • Anderen informeren over de eigen voortgang • Eigen inbreng, rol en functioneren bespreekbaar maken • Constructief feedback geven en ontvangen • Knelpunten in de samenwerking bespreekbaar maken • Herkennen van de eigen rol en rollen van anderen • Bespreken hoe er met elkaar gewerkt / gecommuniceerd wordt	Jaar 1 en aanvullend daarop: • Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van verschillende betrokkenen binnen een samenwerkingsverband (h)herkennen • Omgaan met verschillen • Constructief opstellen in een samenwerkingsverband • Verantwoordelijkheid nemen en communiceren over de voortgang en het resultaat • Herkennen van groepsdynamische processen in een team waar je zelf onderdeel van uit maakt	Jaar 1 en 2 en aanvullend daarop: • Initiatief nemen tot samenwerking • Bewust omgaan met taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van jezelf en van anderen • Onderhandelen • Bespreken van knelpunten in (interprofessionele) samenwerking • Draagvlak creëren (anderen meenemen in ideeën, voorstellen, gedachten) • Positie innemen in een (professioneel) team

PROGRAMMA LEERUITKOMSTEN JAAR 1					
Rol	Programma Leeruikomsten jaar 1	Kernopgaven	EKs (nr)	Skills	BoK
Sociaal werker als agoog	Je laat zien dat je in het werken met een individu met een enkelvoudig probleem de methodische cyclus toepast. Je laat zien dat je samen met een kwetsbaar individu diens informele netwerk betreft en versterkt. Je laat zien dat je weet bij welke organisaties het individu met zijn vragen, problemen en ellende terecht kan. Je laat zien dat je een bijeenkomst van een groep begeleidt dat tot doel heeft hun vaardigheden te vergroten. Je werkt methodisch: doelgericht, planmatig en systematisch vanuit de grondvormen van het sociaal werk: casework, groupwork en community development. Dit betekent dat je: - Contact legt en onderhoudt met een individu, groep en/of netwerk - Een agogische samenwerkingsrelatie aangaat met een individu en/ of een groep - Een agogisch gesprek voert met een individu en/ of een groep - De situatie onderzoekt (verkent) en analyseert waarbij het netwerk actief wordt betrokken; - Doelen stelt samen met betrokkenen (individu, groep en/ of netwerk); - een activiteit uitvoert met als doel gedragsverandering en het vergroten van vaardigheden.	Interveniëren Netwerken Professionaliseren	1 – 2 – 5 - 9	- Basiscommunicatie (contact maken & gespreksvaardigheden) - Basishouding (vertrouwen, respect, omgaan met spanning) - Projectmatig werken - Fases ontwerpen - Evalueren - Samenwerken - Communiceren schriftelijk - Organiseren/uitvoeren - Rapporteren	Bouwsteen Beroep sociaal werk Kernthema: Kernwaarden - Maatschappelijke verantwoordelijkheid - Kernwaarden Bouwsteen Gebruikersparticipatie Kernthema sociale participatie - Kwaliteit van dienstverlening Kernthema: sociale participatie - Psychologie - Sociale economie - Sociale klassen - Wettelijke basis - Superdiversiteit - Sociale wetenschappen (samen)leven - Sociale kwetsbaarheid - van (samen)leven - Beperkingen Sociale economie Sociale klassen Wettelijke basis Bouwsteen Werkwijze Kernthema: Praktijk - Grondvormen - Praktijktheorie - cliëntgebonden Kernthema: Methoden - methodisch - ondersteunend - theorieën over - interactietheorie Kernthema: Normen - Morele, levenswijze Bouwsteen Organisatie Kernthema: Sociale organisatie - Organisaties - Voorzieningen - Interactie tussen Bouwsteen Maatschappij Kernthema: historie - Verschillende - De geschiedenis - politieke opvattingen - De geschiedenis
	Je laat zien dat je oog hebt en aandacht vraagt voor de kwetsbare positie van een groep individuen of specifieke groep en hun belangen voor het voetlicht brengt. Dit betekent dat je: - beschrijft wat de groep kwetsbaar maakt; - de behoefte(n) van de individuen achterhaalt; - het (gemeentelijk) beleid met betrekking tot kwetsbare positie beschrijft; - benoemt welke rol het sociaal werk kan spelen om de kwetsbare positie te verbeteren.	Netwerken Ondernemen Positioneren	7 – 8		
	Je laat zien dat je met en voor een specifieke groep een activiteit ontwerpt waarbij het bevorderen van empowerment het uitgangspunt is. Dit betekent dat je: - onderzoekt wat de behoefte(n) van de betrokkenen is; - het ontwerp verantwoordt vanuit de beginselen van empowerment; - het ontwerp verantwoordt vanuit de voorwaarden, middelen en ontwerpbeperkingen; - het ontwerp verantwoordt vanuit de (leer)mogelijkheden van betrokkenen; - het ontwerp vertaalt naar een draaiboek voor de uitvoering.	Ondernemen Netwerken	1 – 3 – 4 – 6		
	Je laat zien wat het belang is van de kernwaarden van het beroep sociaal werk voor de gebruikers en voor jou als sociaal werker. Dit betekent dat je: - Inzicht hebt in de normativiteit van het beroep; - kernwaarden onderscheidt en toelicht; - aangeeft waar kernwaarden met elkaar kunnen botsen; - je zowel mondeling als schriftelijk een helder en overtuigend de waarde van het sociaal werk onder woorden kan brengen.	Professionaliseren	8		

ZELCOM, ONDERZOEKEN – REFLECTEREND EN SAMENWERKEND VERMOGEN JAAR 1				
Zelcom	Complexiteit: - Korte enkelvoudig, gestructureerde opdrachten en bekende situaties (laag) - Onbekende, maar overzichtelijke situatie (gemiddeld) - Weinig partijen, weinig interactie (laag) - Basiskennis en vaardigheden (laag) - Beperkte eisen - Aangereikte methoden/modellen/ theorieën	Zelfstandigheid: - Veel en tussentijds begeleiding of begeleiding op afstand / afroep (gemiddeld) - Vrijheid van handelen binnen vastgesteld kader (gemiddeld) - Grote verantwoordelijkheid voor het eindresultaat (hoog) - Tactische rol (gemiddeld)		
Onderzoekend Vermogen	Onderzoekende houding - Verwonderen en nieuwsgierig zijn - Opmerkzaam zijn - Kritisch zijn - Bedachtzaam en beschouwend zijn (Durven) experimenteren - Vindingrijk zijn	Toepassen van praktijktheorie en wetenschappelijke kennis - Gebruik maken van bestaande informatie - Informatie met elkaar in verband brengen		Zelf on - O - N - V - V - D - O
	- Onderscheid maken tussen feiten en interpretaties - Meningen herkennen en ontrafelen - Eigen opvattingen vormen en uiten - Eigen opvattingen ter discussie stellen en meningen/opvattingen van anderen horen en onderzoeken - Signaleren: herkennen van eigen aannames en die van anderen - Onderscheiden hoofd- en bijzaken - Verschillende perspectieven onderscheiden	- Verschillende (kritische) vragen formuleren, stellen, (door)vragen - Actief luisteren - Afwegingen / keuzes maken en verantwoorden - Diverse beroepsrelevante literatuur zoeken (op basis van zoektermen), herke - Tekst analyseren, begrijpen wat er staat en onderscheiden, hoofd en bijzaken - Individuele schrijfvaardigheden: structuur aanbrengen, correcte spelling en g - Verwijzen volgens APA richtlijnen		
Reflecterend vermogen	✓ Evalueren (samenwerkingsproces, eigen bijdrage, eigen leerproces, resultaat) ✓ Reflecteren ✓ Feedback vragen, ontvangen en geven ✓ Zelfreflectie: Verhouding persoon- professional-beroep; cyclische reflecteren onder begeleiding			
	<u>Onderzoeken</u> van je passies, je drijfveren, en motivatie <u>Vertragen</u>: terugkijken, stilstaan bij het eigen handelen <u>Verbanden leggen</u> tussen oorzaak-gevolg, samenhang, (on)logica, <u>Onderscheiden</u> van feiten, gevoel, interactie en betekenis (geven) <u>Bewust worden</u> van wat je denkt en vindt en waarom je dat denkt en vindt en dat ter discussie stellen <u>Bewust worden</u> van de invloed van je eigen ervaring(en) op je rol als professional <u>Bewust worden</u> van (de invloed van) je gedrag op jezelf en op anderen <u>Herkennen</u> van patronen in gedrag bij jezelf, ook in samenwerking met anderen <u>Oriënteren</u> op je eigen waarden en normen in relatie tot jouw beroepsmatig handelen en wat dat betekent voor jou als professional <u>Oriënteren</u> op maatschappelijke- en beroepskaders waarmee je in het sociaal werk te maken hebt <u>Sturen van</u> eigen leerproces, eigen beroepsontwikkeling en vaardigheden die dit vraagt			
Samenwerkend vermogen	- Werkafspraken en taakverdeling maken en nakomen - Verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van eigen taken en het (groeps)resultaat - Anderen informeren over de eigen voortgang - Eigen inbreng, rol en functioneren bespreekbaar maken - Constructief feedback geven en ontvangen - Knelpunten in de samenwerking bespreekbaar maken - Herkennen van de eigen rol en rollen van anderen - Bespreken hoe er met elkaar gewerkt / gecommuniceerd wordt			
Toetsplan	Zie document Ontwerpcriteria Curriculumontwikkeling Social Work			

PROGRAMMALEERUITKOMSTEN JAAR 2					
Rol	Programma Leeruitkomsten jaar 2	Kernopgave	EK (nummers)	Skills	BoK
Sociaal werker als agoog	Je laat zien dat je in het werken met een individu/systeem met meervoudige problematieken* de methodische cyclus toepast en naast het informele netwerk ook het formele netwerk betreft om hun situatie te verbeteren. <i>* seksualiteit, huiselijk geweld, incest, seksueel geweld, grensoverschrijdend gedrag, ouderenoverlast, armoede en schulden, jongerenoverlast, verlieservaring, psychiatrische problematiek, verslaving, zorgmijding.....</i> Je laat zien dat je in gesprek met betrokkenen gebruikt maakt van motiverende en oplossingsgerichte technieken. Dit betekent dat je: - doelgericht, planmatig en systematisch vanuit een methode(n) en / of een beroepsmethodiek(en) werkt; - wet- en regelgeving hanteert; - een agogische samenwerkingsrelatie aangaat met een individu, een groep en/ of een netwerk; - binnen het (in)formeel netwerk samenwerkt; - de situatie onderzoekt (verkent), analyseert en doelen stelt (met individu, groep en/ of netwerk); - een agogische interventie uitvoert en evalueert met een individu, groep en/ of netwerk;	Interveniëren Netwerken Professionaliseren	1 – 3 – 4 – 5 – 9	- Schriftelijk en mondeling communiceren - Basiscommunicatie/ Basishouding (vertrouwen, respect, omgaan met spanning) - Gespreksvaardigheden en contact maken - Interviewen - Samenwerken - Begroten - Organiseren/uitvoeren - Evalueren - Afstemmen - Rapporteren - Adviseren	Beroep
	Je laat zien hoe je vanuit sociaal werk de belangen van individuen en/of een groep behartigt waarbij interprofessionele (formeel en/of informeel) samenwerking nodig is. Dit betekent dat je: - belang(en) identificeert die de inzet van interprofessionele samenwerking vraagt; - onderbouwt welke organisaties (formeel en/of informeel) betrokken moeten zijn en op welke manier; - de mogelijkheden, voorwaarden en beperkingen voor deze inzet benoemt in een voorstel; - feedback op jouw voorstel van betrokken stakeholders verwerkt.	Netwerken Ondernemen Positioneren	5 – 6 – 7 – 8		Gebied
Ontwerper / Ondernemer	Je laat zien dat je voor individuen of specifieke groep een (preventief/educatief) aanbod ontwerpt dat bijdraagt aan het verbeteren van kwaliteit van (samen)leven. Dit betekent dat je: - de behoeften en wensen van betrokkenen onderzoekt; - jouw inhoudelijke keuzes en hoe je samen met betrokkenen en interprofessioneel tot het ontwerp bent gekomen verantwoordt; - doelgericht met collega's en andere betrokkenen communiceert; - een financiële begroting opstelt; - je ontwerp aan betrokkenen presenteert. - duidelijk maakt aan welke voorwaarden of programma van eisen je ontwerp moet voldoen en welke (financiële) middelen er nodig zijn om het ontwerp te realiseren; - feedback van meerdere betrokkenen verwerkt. Dat kunnen potentiële deelnemers zijn, andere sociaal werkers en/of professionals vanuit een ander vakgebied.	Ondernemen Netwerken	3 – 4 – 5 – 6 – 9		Werk
Kritische Beroepsbeoefenaar / Activist	Je laat zien dat je de verschillende opvattingen van kwaliteit van (samen)leven onderscheidt en in relatie daartoe je eigen opvatting over kwaliteit van (samen)leven ontwikkelt. Dit betekent dat je: - overzicht hebt van verschillende opvattingen van kwaliteit van (samen)leven; - factoren onderscheidt die kwaliteit van (samen)leven beïnvloeden; - je bewust bent van je eigen opvatting over kwaliteit van (samen)leven; - je eigen opvatting relateert aan de kernwaarden van het beroep en de maatschappelijke opgave van het sociaal werk - je argumenten overtuigend zijn.	Professionaliseren Positioneren	8		Maatschappij Onderwijs

ZELCOM, ONDERZOEKEN – REFLECTEREND EN SAMENWERKEND VERMOGEN JAAR 2			
Zelcom	Complexiteit - onbekende, maar overzichtelijke situaties of enkelvoudige opdracht in wisselende, nieuwe situaties - Aanpassen van standaardprocedures in wisselende situaties - Specialistische kennis en vaardigheden - nieuwe, onbekende situatie - meerdere betrokkenen / partijen, redelijk veel interactie - beperkt multidisciplinair	Zelfstandigheid - Tussentijds begeleiding , begeleiding op afstand of op afroep - Vrijheid van handelen binnen vastgesteld kader - Gedeeltelijke verantwoordelijkheid voor eindresultaat - Stimuleert of begeleidt anderen	
Onderzoekend Vermogen	Onderzoekende houding - Verwonderen en nieuwsgierig zijn - Opmerkzaam zijn - Kritisch zijn - Bedachtzaam en beschouwend zijn (Durven) experimenteren - Vindingrijk zijn - Verantwoording van gemaakte keuzes	Toepassen van praktijktheorie en wetenschappelijke kennis - Gebruik maken van bestaande informatie - Informatie met elkaar in verband brengen	Zelf onderzoek doen - Oriënteren, analyseren, plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen - Nieuwe informatie verzamelen - Verslaglegging - Draagvlak creëren (overtuigen, onderhandelen, mensen ‘meenemen’, informatie delen) - Organisatie en doelgroep sensitiviteit
	Jaar 1 en aanvullend daarop - Eigen opvattingen en vooronderstellingen expliciteren, onderbouwen, zowel mondeling als schriftelijk - Eigen en andermans opvattingen ter discussie stellen vanuit de betekenis en belang van het beroep - Actief luisteren en in gesprek gaan - Internationale ontwikkelingen en internationale bronnen hanteren - Diverse beroepsrelevante literatuur beoordelen op betrouwbaarheid en relevantie		
Reflecteren d vermogen	✓ Evalueren (samenwerkingsproces, eigen bijdrage, eigen leerproces, resultaat) ✓ Reflecteren ✓ Feedback vragen, ontvangen en geven ✓ Zelfreflectie: Verhouding persoon- professional-beroep; cyclische reflecteren onder begeleiding		
	Jaar 1 en aanvullend daarop <u>Onderzoeken</u> wat je passies, drijfveren, motivatie betekenen voor jouw keuzes <u>Terugkijken</u> op je eigen methodisch handelen, je basishouding en betekenis hiervan voor je zelf als professional en voor de betrokkenen <u>Bewust zijn</u> van je eigen waarden en normen in relatie tot jouw beroepsmatig handelen en wat dat betekent voor jou als professional <u>Bewust zijn</u> van andere waarden en normen dan die van jezelf en hier in je handelen rekening mee houden (nb niet overnemen) <u>Terugkijken</u> op jouw ervaring(en) en de invloed daarvan op je rol als professional <u>Herkennen</u> van patronen in gedrag van anderen, ook in de samenwerking <u>Reflecteren</u> op nieuw of alternatief handelen <u>Bewust zijn</u> van maatschappelijke- en beroepskaders in het sociaal werk en de invloed daarvan op jouw handelen		
Samenwerkend vermogen	Jaar 1 en aanvullend daarop - Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van verschillende betrokkenen binnen een samenwerkingsverband (h)erkennen - Omgaan met verschillen - Constructief opstellen in een samenwerkingsverband - Verantwoordelijkheid nemen en communiceren over de voortgang en het resultaat - Herkennen van groepsdynamische processen in een team waar je zelf onderdeel van uit maakt		
Toetsplan	Zie document Ontwerpcriteria Curriculum Social Work		

PROGRAMMALEERUITKOMSTEN JAAR 3					
Rol	Programma Leeruitkomsten jaar 3	Kernopgave	Eind-kwal.	Skills	BoK
Sociaal werker als agoog	Je laat zien dat je kunt interveniëren in complexe situaties in samenwerking met het individu, systeem, groep, netwerk of een gemeenschap. Samen met betrokkene(n) ontdek, ontwikkel en benut je de mogelijkheden van het individu, groep, netwerk of een gemeenschap, met als doel dat zij zelf de eigen kwaliteit van (samen)leven kunnen verbeteren. Je activeert en bouwt aan het (in)formele netwerk rondom het individu, de groep, netwerk en de gemeenschap. Dit betekent dat je: • verschillende methodieken/methoden/werkwijzen hanteert om de gestelde doelen uit het plan te bereiken en verantwoordt; • zoekt naar afstemming en samenwerking met betrokkene(n) en leiding neemt wanneer dit nodig is; • interprofessioneel (samen)en integraal werkt; • optimaal en kritisch gebruik maakt van technologische mogelijkheden; • systematisch met betrokkene(n) het proces, het resultaat van de interventie evalueert en eventueel bijstelt; • rapporteert over het verloop en de uitkomsten volgens de geldende richtlijnen; • de verschillende belangen in kaart brengt	Interveniëren Netwerken Professionaliseren	1 – 2 - 4 – 5 - 9	• Agogische en communicatieve vaardigheden • Samenwerkend vermogen • Begroten • Organiseren/uitvoeren • Evalueren •	Beroepskwalificatie Sociaal werker als agoog
	Je laat zien dat je in relatie tot de praktijk de belangen van (doel)groepen identificeert en behartigt. Je onderbouwt wat het erkennen van de belangen betekent voor zowel de werkwijze van sociaal werkers als voor de samenwerking met de (doel)groep en andere betrokkenen. Je verwerkt dit in een advies. Dit betekent dat je: • met meerdere individuen uit deze (doel)groep in gesprek gaat waarbij je de belangen achterhaalt; • in het krachtenveld van belangen je keuzes kunt verantwoorden; • de huidige werkwijze van de praktijk naast de belangen van de (doel)groep legt en analyseert of dit aansluit bij de wensen en belangen van de groep; • samen met de (doel)groep onderzoekt hoe de (doel)groep zelf haar belangen kan behartigen; • feedback op jouw advies vraagt van betrokkenen. Zo nodig stel je jouw advies bij.	Netwerken Ondernemen Positioneren	7 - 8		Gebied
	Je laat zien dat je vanuit door jouw gekozen en gemotiveerde sociaal(ped)agogische benadering op eigen initiatief projectmatig een innovatief aanbod ontwerpt voor een groep of buurt. Dit betekent dat je: • jouw ontwerp inhoudelijk onderbouwt op basis van sociaal(ped)agogische principes en concepten; • hoe je samen met betrokkenen en (interprofessioneel) tot het ontwerp bent gekomen verantwoordt; • doelgericht met collega's en andere betrokkenen communiceert; • duidelijk maakt aan welke voorwaarden of programma van eisen je ontwerp moet voldoen en welke (financiële) middelen er nodig zijn om het ontwerp te realiseren; • feedback van meerdere betrokkenen verwerkt.	Ondernemen Netwerken	3 – 4 – 5 – 6 – 9		Werk
Ontwerper / Ondernemer					
Kritische Beroepsbeoefenaar / Activist	Je laat zien welke gevolgen een specifiek overheidsbeleid of beleid van de organisatie kan hebben op de kwaliteit van (samen)leven van een specifieke groep en hoe het sociaal werk volgens jou kan bijdragen om die kwaliteit te verbeteren. Dit betekent dat je: • informatie verzamelt, selecteert en analyseert over de invloed die specifiek beleid heeft op kwaliteit van (samen)leven; • sociaal maatschappelijk en ethische aspecten in je analyse betreft en de gevolgen van het beleid toetst aan mensenrechten en kernwaarden van het beroep; • verschillende maatschappelijke belangen afweegt; • op basis van jouw analyse, belangenafweging en toetsing je een oordeel vormt over de gevolgen van het beleid; • eigen aannames doordenkt en nieuwe inzichten formuleert; • argumenten overtuigend zijn.	Professionaliseren Positioneren	8		Organisatie
					Maatschappij
					Onderwijs
					Professionaliseren

ZELCOM, ONDERZOEKEN – REFLECTEREND EN SAMENWERKEND VERMOGEN JAAR 3			
Zelcom	Complexiteit - Verschillende opdrachten in deels wisselende situaties (E) - Geen standaard aanpak en antwoorden(E) (beperkt) multidisciplinair en interprofessioneel (E) - Nieuwe kennis en vaardigheden toepassen (E) - Onbekende en niet-transparante situaties (E) - Veel betrokkenen en (redelijk) veel interactie (E) - Meerdere belangen		Zelfstandigheid - Weinig sturing - tussentijdse begeleiding of begeleiding op afstand of op afroep (E) - Grote vrijheid van handelen binnen vastgesteld kader (E) - Grote en gedeelde verantwoordelijkheid voor het eindresultaat (E) - Geeft leiding aan anderen (E) - Tactische rol (D)
Onderzoekend vermogen	Onderzoekende houding - Verwonderen en nieuwsgierig zijn - Opmerkzaam zijn - Kritisch zijn - Bedachtzaam en beschouwend zijn (Durven) experimenteren - Vindingrijk zijn - Verantwoording van gemaakte keuzes	Toepassen van praktijktheorie en wetenschappelijke kennis - Gebruik maken van bestaande informatie - Informatie met elkaar in verband brengen	Zelf onderzoeken - Oriënteren - Nieuwsgierig zijn - Verslag geven - Draagvlak creëren - Organiseren
	Jaar 1 & 2 en aanvullend daarop Eigen en andermans opvattingen hanteren in het belang van het beroep		
Reflecterend vermogen	✓ Evalueren (samenwerkingsproces, eigen bijdrage, eigen leerproces, resultaat) ✓ Reflecteren ✓ Feedback vragen, ontvangen en geven ✓ Zelfreflectie: Verhouding persoon- professional-beroep; (cyclisch reflecteren binnen de supervisiegroep)		
	Jaar 1 & 2 en aanvullend daarop <u>Kritisch terugkijken</u> op het (methodisch)handelen en houding (denk ook aan ingenomen posities, keuzen, weerbaarheid, weerstand) <u>Kritisch terugkijken</u> op de gekozen methodieken en gehanteerde theorieën daarbij en het effect en de betekenis hiervan voor jou en voor de betrokkenen <u>Kritisch terugkijken</u> op de wisselwerking van patronen van jezelf en anderen en de invloed die je kan <u>uitoefenen</u>, ook in de samenwerking <u>Betekenis geven</u> aan jouw opvattingen, waarden, normen en ervaringen in relatie tot jouw beroepsmatig handelen <u>Sturen</u> op je eigen ontwikkeling als professional, onderkennen en vertalen wat dit betekent voor je beroep <u>Kritisch terugkijken</u> op gemaakte keuzes en mogelijk gebruik van discretionaire ruimte <u>Kritisch terugkijken</u> op de invloed van maatschappelijke- en beroepskaders op jouw handelen		
Samenwerkend vermogen	Jaar 1 en 2 en aanvullend daarop - Initiatief nemen tot samenwerking - Bewust omgaan met taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van jezelf en van anderen - Onderhandelen - Bespreken van knelpunten in (interprofessionele) samenwerking - Draagvlak creëren (anderen meenemen in ideeën, vernieuwingen, gedachten) - Positie innemen in een (professioneel) team		
Toetsplan	Zie document Ontwerpcriteria Curriculum Social Work		

Programma leeruitkomsten jaar 4					
Rol	Programma Leeruitkomsten jaar 4	Kernopgave	EK	Skills	BoK
Sociaal werker als agoog	Je laat zien dat je in samenwerking met het individu, systeem, groep, netwerk of een gemeenschap, kunt interveniëren in situaties waarin meerdere en tegenstrijdige belangen een rol spelen en diverse partijen betrokken zijn met als doel dat zij zelf de kwaliteit van (samen)leven kunnen verbeteren. Je activeert en bouwt aan het (in)formele netwerk rondom het individu, de groep, netwerk en de gemeenschap. Je werkt samen binnen een netwerk van verschillende professionals. Je laat zien dat je een trajectplan kunt uitvoeren en/of regie voert op de uitvoering. Dit betekent dat je: • verschillende methodieken/methoden/werkwijzen integreert (transfer) om de gestelde doelen uit het plan te bereiken en verantwoordt; • zoekt naar afstemming en samenwerking met betrokkene(n), • tegengestelde belangen bespreekt • positie inneemt en keuzes durft te maken en hiernaar te handelen • interprofessioneel en integraal werkt; • optimaal en kritisch gebruik maakt van technologische mogelijkheden; • systematisch met betrokkene(n) het proces, het resultaat van de interventie evalueert; • in het beoordelen van het resultaat van interventies de waarde en betekenis die de betrokkenen hieraan geven betreft en op basis van deze beoordeling de interventies zo nodig bijstelt • rapporteert over het verloop en de uitkomsten volgens de geldende richtlijnen;	Interveniëren Netwerken Professionaliseren	1 – 2 – 4 – 5 - 9		Beroep sociaal w Kernthema: • Maats • Kernw • mense Kernthema: • .. Kernthema: • Legitin Gebruikers socia Kernthema: • Kwalit Kernthema: • Sociaa Kernthema: • .. Werkwijzen socia Kernthema: • Meerv • Praktij • cliënte • Eviden Kernthema: • Heuris • Onder • Metho Kernthema: • Organ • Morel • Beroep Organisatie socia Kernthema: • Maats • Kennis • Kennis Kernthema: • Kennis • (lokale Kernthema: • Kennis Maatschappelijke Kernthema: • Profes • Sociaa Kernthema: • Intern Onderzoek en inn Kernthema: • Profes • Kernthema: • Kernthema: • Socia • Sociaa Professionaliseri Kernthema: • Profes • Kernthema: • Kernthema:
	Je laat zien dat je binnen een organisatie (*1) de (onbedoelde) gevolgen van een werkwijze of een specifiek beleid voor een specifieke groep belanghebbenden signaleert. Je geeft (on)gevraagd advies hoe de werkwijze of het beleid kan worden aangepast en hoe je draagvlak voor jouw advies creëert. Dit betekent dat je: • (onbedoelde) gevolgen signaleert, analyseert en beargumenteert waarom deze om een oplossing vragen; • mogelijke oplossingen beoordeelt op voor- en nadelen en daarop jouw advies baseert; • initiatief neemt om percepties, belangen en voorkeuren van verschillende belanghebbenden te betrekken bij het komen tot een advies; • in het krachtenveld van belangen je keuzes kunt verantwoorden; een advies geeft op basis van een zorgvuldig onderbouwde analyse en afweging				
Belangenbehartiger / Adviseur		Netwerken Ondernemen Positioneren	7 - 8	• Analyseren • Uitvoeren van interventies • Inzetten van (technologische) middelen • Rapporteren • Evalueren • Bijstellen • Netwerken Samenwerken • Reflecteren • Draagvlak creëren • Overtuigen • Adviseren • (doelgericht) communiceren • Samenwerken • Begroten • Debatteren • Stelling verdedigen of bestrijden • Communiceren • Organiseren/uitvoeren	
Ontwerper / ondernemer	Je laat zien dat je zelfstandig en interprofessioneel een project/traject (*2) met en voor individuen, groepen, netwerken of een gemeenschap planmatig kan ontwerpen dat bijdraagt aan hun kwaliteit van (samen)leven en het vergroten van hun empowerment. Dit betekent dat je: • op een kritische manier de situatie analyseert; • jouw ontwerp baseert op kritische analyse en interpretatie van relevante principes en concepten; • jouw inhoudelijke keuzes en hoe je samen met betrokkenen en interprofessioneel tot het ontwerp bent gekomen verantwoordt; • doelgericht met collega's en andere betrokkenen communiceert; • duidelijk maakt aan welke voorwaarden of programma van eisen je ontwerp moet voldoen en welke (financiële) middelen er nodig zijn om het ontwerp te realiseren; • feedback van meerdere betrokkenen verwerkt. Dat kunnen potentiële deelnemers zijn, andere sociaal werkers en/of professionals vanuit een ander vakgebied.	Ondernemen Netwerken	3 – 4 – 5 – 6 – 9		
Kritische Beroepsbeoefenaar / Activist	Je laat zien welk belang jij hecht aan het bevorderen van de kwaliteit van (samen)leven, welke maatschappelijke opgave het sociaal werk volgens jou hierin heeft en hoe het die opgave moet vervullen. Dit betekent dat je: • inzicht geeft in relevante sociale vraagstukken en deze verbindt met de maatschappelijke opgave van het sociaal werk; • op een kritische manier politieke, ethische, juridische en/of sociaalwetenschappelijke aspecten analyseert ; • op basis van jouw analyse beargumenteert wat volgens jou de maatschappelijke opgave van sociaal werk moet zijn; • ideeën formuleert hoe het sociaal werk zou moeten bijdragen aan mogelijke oplossingen van het sociale vraagstuk; • je standpunt overtuigend overbrengt.	Professionaliseren Positioneren	8		

ZELCOM, ONDERZOEKEN – REFLECTEREND EN SAMENWERKEND VERMOGEN JAAR 4			
Zelcom	Complexiteit - Wisselende situaties (E) - Geen standaard aanpak en antwoorden, nieuwe procedures moeten worden bedacht (E) - Multidisciplinair en interprofessioneel (E) - Nieuwe kennis en vaardigheden (E) - Onbekende en niet-transparante situaties (E) - Veel betrokkenen en interactie (E) - Meerdere belangen	Zelfstandigheid - Weinig sturing en begeleiding (E) - Grote vrijheid van handelen (E) - Grote verantwoordelijkheid voor het eindresultaat (E) - Geeft leiding aan anderen (E) - Tactische rol (D)	
Onderzoekend vermogen	Onderzoekende houding - Verwonderen en nieuwsgierig zijn - Opmerzaam zijn - Kritisch zijn - Bedachtzaam en beschouwend zijn (Durven) experimenteren - Vindingrijk zijn - Verantwoording van gemaakte keuzes	Toepassen van praktijktheorie en wetenschappelijke kennis - Gebruik maken van bestaande informatie - Informatie met elkaar in verband brengen	Zelf onderzoek doen - Oriënteren, analyseren, plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen - Nieuwe informatie verzamelen - Verslaglegging - Draagvlak creëren (overtuigen, onderhandelen, mensen ‘meenemen’, informatie delen) - Organisatie en doelgroep sensitiviteit
	Jaar 1 en 2 en 3 Geen aanvulling		
Reflecterend vermogen	✓ Evalueren (samenwerkingsproces, eigen bijdrage, eigen leerproces, resultaat) ✓ Reflecteren ✓ Feedback vragen, ontvangen en geven ✓ Zelfreflectie: Verhouding persoon- professional-beroep; zelfgestuurd cyclisch reflecteren		
	jaar 1, 2, 3 en aanvullend daarop <u>Kritisch terugkijken</u> op het beroepsmatig handelen en de positie c.q. bestaansrecht van sociaal werk in het licht van maatschappelijke ontwikkelingen <u>Kritisch terugkijken</u> op de gekozen methodieken en gehanteerde theorieën daarbij en het effect hiervan op het beroep <u>Bewust zijn</u> van normatieve, ethische en morele kaders van waaruit het beroep vorm wordt gegeven en wat dit betekent voor het handelen - Eigen ervaringskennis effectief en professioneel <u>inzetten</u>		
Samenwerkend vermogen	Jaar 1, 2, 3 en aanvullend daarop Samenwerking evalueren met betrokkenen op proces en resultaat		
Toetsplan	Zie document Ontwerpcriteria Curriculumontwikkeling Social Work		

^{*1)} Onder organisaties kan worden verstaan: instellingen voor sociaal werk, ggz, langdurige zorg, jeugdhulp, cliëntenorganisaties, belangenverenigingen, buurtcomités, beroepsverenigingen, actiegroepen. Organisatie kan ook een werkvorm of werkwijze zijn, maar kan ook een organisatie van wel voor de organisatie of (overheids)instelling als geheel.

^{*2)} Het kan hier concreet gaan om een cursus of training voor cliënten, een evenement in de wijk, een theateruitvoering, een educatie programma enzovoorts